EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 12.6.2024
COM(2024) 244 final

KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2016. aasta määrusega (EL) 2016/1011 (mis käsitleb indekseid, mida kasutatakse võrdlusalustena finantsinstrumentide ja -lepingute puhul või investeerimisfondide tootluse mõõtmiseks, ning millega muudetakse direktiive 2008/48/EÜ ja 2014/17/EL) komisjonile antud õiguse kohta võtta vastu delegeeritud õigusakte

1. Sissejuhatus

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2016/1011[1] võeti vastu 8. juunil 2016. Määrust (EL) 2016/1011 muudeti hiljem Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega 2019/2089,[2] Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 2019/2175,[3] Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2021/168[4] ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL)2023/2869[5].

Määrusega (EL) 2016/1011 kehtestati ühine raamistik, et tagada liidus finantsinstrumentides ja -lepingutes või investeerimisfondide tootluse mõõtmiseks võrdlusalustena kasutatavate indeksite täpsus ja terviklus.

Määruse (EL) 2016/1011 artikli 49 lõike 1 kohaselt on komisjonil õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte.

Määruse (EL) 2016/1011 artikli 3 lõikes 2, artikli 13 lõikes 2a, artikli 19a lõikes 2, artikli 19c lõikes 1, artikli 20 lõikes 6, artikli 24 lõikes 2, artikli 27 lõikes 2b, artikli 33 lõikes 7, artikli 51 lõikes 6 ja artikli 54 lõikes 3 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte on määruse (EL) 2016/1011 artikli 49 lõike 2 kohaselt komisjonile antud viieks aastaks, mida võib automaatselt pikendada samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist. Algne viieaastane ajavahemik kestis 30. juunist 2016 kuni 30. juunini 2021. Määrusega (EL) 2019/2089 muudeti artikli 49 lõiget 2, nii et õigus antakse praegu 10. detsembrist 2019 kuni 10. detsembrini 2024, ning lisati nõue koostada delegeeritud volituste kohta aruanne. Käesoleva aruandega täidetakse seda nõuet.

---

[1] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2016. aasta määrus (EL) 2016/1011, mis käsitleb indekseid, mida kasutatakse võrdlusalustena finantsinstrumentide ja -lepingute puhul või investeerimisfondide tootluse mõõtmiseks, ning millega muudetakse direktiive 2008/48/EÜ ja 2014/17/EL ning määrust (EL) nr 596/2014 (ELT L 171, 29.6.2016, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/1011/oj–65).

[2] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. novembri 2019. aasta määrus (EL) 2019/2089, millega muudetakse määrust (EL) 2016/1011 ELi kliimaülemineku võrdlusaluste, Pariisi kokkulepet järgivate ELi võrdlusaluste ning võrdlusaluste kestlikkuse aspekti avalikustamisnõuete osas (ELT L 317, 9.12.2019, lk 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/2089/oj).

[3] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2019. aasta määrus (EL) 2019/2175, millega muudetakse määrust (EL) nr 1093/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve), määrust (EL) nr 1094/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve), määrust (EL) nr 1095/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve), määrust (EL) nr 600/2014 finantsinstrumentide turgude kohta, määrust (EL) 2016/1011, mis käsitleb indekseid, mida kasutatakse võrdlusalustena finantsinstrumentide ja -lepingute puhul või investeerimisfondide tootluse mõõtmiseks, ja määrust (EL) 2015/847, mis käsitleb rahaülekannetes edastatavat teavet (ELT L 334, 27.12.2019, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/2175/oj).

[4] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. veebruari 2021. aasta määrus (EL) 2021/168, millega muudetakse määrust (EL) 2016/1011 seoses teatavate kolmandate riikide hetke vahetuskursi võrdlusaluste väljaarvamisega määruse kohaldamisalast ning asendusvõrdlusaluste määramisega teatavatele võrdlusalustele, mille väljaandmine on lõpetamisel, ning millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012 (ELT L 49, 12.2.2021, lk 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/168/oj).

[5] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. detsembri 2023. aasta määrus (EL) 2023/2869, millega muudetakse teatavaid määrusi seoses Euroopa ühtse juurdepääsupunkti loomise ja toimimisega (ELT L, 2023/2869, 20.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2869/oj).

2. Õiguslik alus

Määruse (EL) 2016/1011 artikli 49 lõike 2 kohaselt peab komisjon koostama aruande kõnealuses sättes osutatud õiguste kohta enne nende andmisel ette nähtud viieaastase kehtivusaja lõppu.

3. Delegeeritud volituste rakendamine

3.1. Vastuvõtmisele eelnev konsulteerimine

Kooskõlas määruse (EL) 2016/1011 artikli 49 lõikega 4 konsulteeris komisjon delegeeritud õigusaktide ettevalmistamise käigus Euroopa väärtpaberikomitee eksperdirühmaga. Kõiki liikmesriike kutsuti üles nimetama eksperte, kes osaleksid nendes konsultatsioonides. Osalema kutsuti ka Euroopa Parlament.

Komisjon võttis nende konsultatsioonide käigus esitatud tähelepanekuid arvesse delegeeritud õigusaktide lõplike versioonide ettevalmistamisel. Samuti teavitas komisjon korrapäraselt Euroopa väärtpaberikomitee eksperdirühma liikmeid delegeeritud õigusaktide eelnõude osas tehtud edusammudest.

Niipea kui komisjon oli delegeeritud õigusaktid vastu võtnud, tehti need samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule, käivitades punktis 3.2 osutatud vastuväidete esitamise tähtaja.

3.2. Vastuvõetud delegeeritud õigusaktid

Aruandeperioodil, mis kestis 10. detsembrist 2019 kuni 10. detsembrini 2024, kasutas komisjon oma delegeeritud volitusi ja võttis vastu allpool tabelis esitatud delegeeritud õigusaktid. Enne aruandlusnõude kehtestamist oli komisjon juba vastu võtnud delegeeritud õigusaktid määruse (EL) 2016/1011[6] artikli 3 lõike 2, artikli 20 lõike 6 punkti a, artikli 20 lõike 6 punkti c ja artikli 51 lõike 6 alusel.

Delegeeritud õigusakt	**Õigused**
Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2020/1816[7]	Artikli 13 lõige 2a
Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2020/1818[8]	Artikli 19a lõige 2 Artikli 19c lõige 1

[6] Seoses määruse (EL) 2016/1011 artikli 3 lõike 2, artikli 20 lõike 6 punkti a, artikli 20 lõike 6 punkti c ja artikli 51 lõike 6 kohaste õigustega oli komisjon enne praegust aruandeperioodi juba võtnud vastu neli delegeeritud õigusakti.

[7] Komisjoni 17. juuli 2020. aasta delegeeritud määrus (EL) 2020/1816, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/1011 seoses võrdlusaluse kirjelduses esitatava selgitusega selle kohta, kuidas kajastatakse igas esitatud ja avaldatud võrdlusaluses keskkonna-, sotsiaal- ja juhtimistegureid (ELT L 406, 3.12.2020, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2020/1816/oj).

[8] Komisjoni 17. juuli 2020. aasta delegeeritud määrus (EL) 2020/1818, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/1011 seoses ELi kliimaülemineku võrdlusaluste ja Pariisi kokkulepet järgivate ELi võrdlusaluste miinimumnõuetega (ELT L 406, 3.12.2020, lk 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2020/1818/oj).

Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2020/1817[9]	Artikli 27 lõige 2b

3.3. Delegeeritud õigusaktide kohta vastuväidete esitamine

Määruse (EL) 2016/1011 artikli 49 lõigete 6 ja 6a kohaselt võivad Euroopa Parlament ja nõukogu delegeeritud õigusaktide suhtes vastuväiteid esitada kolme kuu jooksul alates õigusakti teatavakstegemisest, kusjuures seda tähtaega võib Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendada veel kolme kuu võrra. Kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle tähtaja jooksul delegeeritud õigusakti kohta vastuväiteid, õigusakt ei jõustu. Euroopa Parlament ega nõukogu ei esitanud ühegi punktis 3.2 nimetatud delegeeritud õigusakti kohta vastuväiteid.

3.4. Vajadus pikendada delegeeritud õigusaktide vastuvõtmise õigust

Kuigi praeguseks on vastu võetud mitu delegeeritud õigusakti, ei ole allpool tabelis loetletud õigusi seni kasutatud.

Delegeeritud õigusaktid	**Õigused**
Delegeeritud õigusakt, et vaadata turu, hindade ja õigusliku reguleerimise arengu valguses läbi artikli 20 lõikes 1 osutatud künniste arvutamise meetod, samuti nende võrdlusaluste klassifitseerimise asjakohasus, mida järgivate finantsinstrumentide, -lepingute või investeerimisfondide koguväärtus on künnisele lähedal.	Artikli 20 lõike 6 punkt b
Delegeeritud õigusakt, et vaadata turu, hindade ja õigusliku reguleerimise arengu valguses läbi artikli 24 lõike 1 punktis a osutatud künnise arvutamise meetod, samuti nende võrdlusaluste klassifitseerimise asjakohasus, mida järgivate finantsinstrumentide, -lepingute või investeerimisfondide koguväärtus on künnisele lähedal.	Artikli 24 lõige 2
Delegeeritud õigusakt, milles käsitletakse meetmeid, millega määratakse kindlaks tingimused, mille alusel asjaomane pädev asutus võib hinnata, kas on olemas objektiivne põhjus võrdlusaluse või võrdlusaluste kogumi väljaandmiseks kolmandas riigis ja nende liidus kasutamise tarvis kinnitamiseks.	Artikli 33 lõige 7
Delegeeritud õigusakt, et pikendada artikli 51 lõikes 2 osutatud 42-kuulist tähtaega veel 24 kuu võrra, kui artikli 54 lõike 1 punktis b osutatud aruandest nähtub, et artikli 51 lõikes 2 sätestatud registreerimise üleminekukord ei kahjusta Euroopa ühtset järelevalvekorda ega pädevate	Artikli 54 lõige 3

[9] Komisjoni 17. juuli 2020. aasta delegeeritud määrus (EL) 2020/1817, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/1011 seoses sellise selgituse miinimumsisuga, kuidas kajastatakse võrdlusaluse metoodikas keskkonna-, sotsiaal- ja juhtimistegureid (ELT L 406, 3.12.2020, lk 12, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2020/1817/oj).

asutuste vahelisi järjepidevaid järelevalvetavasid ja -käsitusi.	

Neid delegeeritud õigusakte ei ole veel vastu võetud eri põhjustel.

- Delegeeritud õigusaktid, mis võetakse vastu määruse (EL) 2016/1011 artikli 18a lõikes 3, artikli 30 lõikes 2a, artikli 30 lõikes 3a ja artikli 33 lõikes 7 sätestatud õiguste alusel, on seotud ELi-väliste riikide võrdlusaluste liidus kasutamise eeskirjadega. Selle korra kohaldamise kuupäeva on mitu korda edasi lükatud, viimati 31. detsembrini 2025, kuna ilmnes, et piirates juurdepääsu ELi-väliste riikide võrdlusalustele kahjustataks neid võrdlusaluseid kasutavaid ELis järelevalve alla kuuluvaid üksusi[10]. Kuna kolmandate riikide võrdlusaluste ELis kasutamise eeskirju ei ole veel kohustuslikuks muudetud, leiti, et delegeeritud õigusakte nende õiguste alusel vastu võtta on liiga vara.

- Seoses delegeeritud õigusaktidega, mis võetakse vastu artikli 20 lõike 6 punktis b ja artikli 24 lõikes 2 sätestatud õiguste alusel, ei ole Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve ega riiklikud pädevad asutused komisjonile korrapäraste kontaktide käigus teada andnud kriitilise tähtsusega, oluliste ja ebaoluliste võrdlusaluste eristamiseks vastavalt 500 miljardi euro või 50 miljardi euro suuruse kvantitatiivse künnise kohaldamise praktilistest raskustest. Seepärast on komisjon seisukohal, et määruses (EL) 2016/1011 sätestatud eri kvantitatiivsete künniste kindlaksmääramiseks kasutatavat arvutusmeetodit ei ole vaja läbi vaadata, ega ole seepärast ka delegeeritud õigusakte vastu võtnud. Komisjon teeb seda juhul, kui asjaolud muutuvad.

- Artikli 54 lõikes 3 sätestatud õiguse alusel vastu võetav delegeeritud õigusakt käsitleb artikli 51 lõikes 2 osutatud 42-kuulise ajavahemiku pikendamist 24 kuu võrra, et kohaldada määrust (EL) 2016/1011 liidus enne 2020. aastat asutatud võrdlusaluste haldurite suhtes. Kuna seda õigust ei kasutatud, on üleminekuperiood, mida kõnealuse õigusaktiga oleks saanud pikendada, nüüdseks möödas, muutes kõnealuse õiguse aegunuks.

Lõpetuseks, märkides, et komisjon on teinud ettepaneku muuta määruse (EL) 2016/1011[11] artiklit 24 ja et Euroopa Parlament on seejärel teinud ettepaneku muuta artiklit 33,[12] ei ole praegu kindel, kas ja kuivõrd nendes artiklites sisalduvaid õigusi määruse muutmisel muudetakse[13].

[10] Määrusega (EL) 2019/2089 lükati kohaldamine edasi 31. detsembrini 2022; määrusega (EL) 2021/168 lükati kohaldamine edasi kuni 31. detsembrini 2024 ja lisaks nähti ette võimalus seda komisjoni delegeeritud õigusaktiga veel edasi lükata. Komisjon võttis 14. juulil 2023 vastu delegeeritud määruse (EL) 2023/2222, millega pikendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/1011 artikli 51 lõikes 5 kolmandate riikide võrdlusaluste jaoks sätestatud üleminekuperioodi.

[11] Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) 2016/1011 seoses võrdlusaluseid käsitlevate eeskirjade kohaldamisalaga, kolmandas riigis asuva halduri väljaantud võrdlusaluste kasutamisega liidus ja teatavate aruandlusnõuetega (COM(2023) 660 final).

[12] Aruanne Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse ettepaneku kohta, millega muudetakse määrust (EL) 2016/1011 seoses võrdlusaluseid käsitlevate eeskirjade kohaldamisalaga, kolmandas riigis asuva halduri väljaantud võrdlusaluste kasutamisega liidus ja teatavate aruandlusnõuetega (A9-0076/2024).

[13] Institutsioonidevahelised läbirääkimised algavad eeldatavasti parlamendi uue koosseisu ametiajal pärast 6.–9. juunil 2024 toimuvaid valimisi.

4. Kokkuvõte

Võttes arvesse 3. punktis esitatud selgitust, leiab komisjon, et määruse (EL) 2016/1011 artikli 49 lõikes 2 sätestatud õiguste delegeerimist on vaja automaatselt veel viieks aastaks pikendada.

Komisjon palub Euroopa Parlamendil ja nõukogul võtta käesolev aruanne teadmiseks.